

Subjekt a (jeho) „život“

Za „subjekty“ považujeme všechna pravá jsoucna, tedy i tzv. před-živá; o jejich „životě“ budeme tedy mluvit tak, že zahrnujeme do „života“ i každý „před-život“. Důvod je prostý: mohli bychom mluvit také o „bytí“ subjektu, ale v běžném užívání tohoto termínu jakoby vůbec nezaznívá ta konotace, o kterou nám právě jde, když mluvíme o „životě“ (včetně „před-života“). Nezaznívá tam proto, že „bytí“ v tradičním chápání bylo zbaveno nejen časovosti, ale zejména také aktivity (spontánní aktivity). Život však není ničím, co by se s pravými jsoucnými pouze „odehrávalo“, „dělo“, čeho by tato jsoucna byla jen trpnými ‚objekty‘ či svědky, ale je to vždycky také a dokonce především jejich „výkon“: každý subjekt (tj. pravé jsoucno) musí své bytí (tj. „život“ v širokém smyslu) vykonávat: život je aktivita, nikoli pouhé samočinné „dění“, pouhý proces žití, proces prožívání a zažívání. To znamená, že subjekt není vůči svým aktivitám čímsi distancovaným, na rozdíl od nich nějak neproměnně „daným“, nýbrž on se svými aktivitami sám proměňuje, a víc než to: on se právě svými aktivitami, svými výkony vždy znovu ustavuje, vždy obnovuje, sám k sobě přihlašuje a právě tím „žije“.

(Písek, 060501-2.)